

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE SACRAMENTO|| POENITENTIAE.|| QVATVOR LIBRIS COM-||REHNSA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XIV. Soluuntur obiectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54092)

sequetur. Nam & incerta erit iustificatio, vt paulò antè dicebamus, cùm ab hominum testimonio pendeat: & eadem ratione tolletur Eucharistię frequentatio, cùm ita sufficere possit memoria spiritualis cibi aliquando gustati, quemadmodum memoria sufficit lauacri aliquando percepti. Vel si ridiculum est, ita memoriam cibi ad saturitatem prodesse, vt cibus ipse prodest: cur non sit etiam ridiculum, ita memoriam lauacri ad maculas eluendas conferre, vt lotio ipsa confert?

CAPVT XIV.

Soluntur obiectiones.

Sed iam argumenta aduersariorum diluenda sunt. Et quoniam in lib. de Baptismo, cap. 18. soluimus argumenta Lutheri, Kemnitij & Caluini, quæ ipsi attulerant in disputationibus de Baptismo: nunc ea solum argumenta dissoluenda restant, quæ Calvinus addidit lib. 4. Instit. cap. 19. §. 17. vbi de Sacramento Pœnitentię propriè disputat. Sic igitur ille argumentatur; Baptismus per peccatum non deletur, igitur tota vita utilis esse poterit, si ad memoriam reuocetur, quoties peccator de remissione cogitat: *Quasi Verò, inquit, per peccata deleatur Baptismus, & non potius in memoriam reuocandus sit peccatori, quoties de peccati remissione cogitat, et illinc sese colligat, animumque recipiat, & fidem confirmet, &c.*

RESPONDEO; Multa sunt in Baptismo: **PRIMUM**, actio ipsa ablutionis, quæ propriè cum verbo Sacramentum facit: atque hæc non permanet, sed dum efficitur, transit, vt notum est. **DEINDE**, gratia regenerationis, & renouationis, quæ per Baptismum acquiritur: hæc verò manet in anima, donec per lethale peccatum eiiciatur. Qui enim post Baptismum peccant, desinunt esse filij Dei, & hæredes Regni, atque ad membra Diaboli, & Gehennam pertinere incipiunt: id quod in Scripturis apertissimum est. **TERCIO**, character quidam spiritualis, & hic quidem semper manet, neque per vllum peccatum aboleri potest, & ratione eius, Baptismus repeti nequit. Sed neque Calvinus characterem istum admittit, neque est character signum visibile atq; externū, vt verbo adiunctum, propriè Sacramentum efficiat. Quare licet Baptismus in suo quodam

quodam

quodam effectu semper maneat: non tamen eam vim habet, ut per modum signi visibilis promissionem confirmare, atque, ut ipsi loquuntur, obsignare possit.

DICENT fortasse, ipsam Baptismi actionem visibilem atque externam semper manere, non quidem in se, sed in mente & cogitatione hominis baptizati. AT id non sufficit ut Sacramentum Baptismi manere dicatur: & si id sufficeret, certè etiam Eucharistiæ manducatio semel peracta, semper maneret; proinde frustra repeteretur.

SECUNDO, Calvinus ibidem S. HIERONYMI testimonium adducit: *Quòd, inquit, Hieronymus dure, & improprie dixit, Pœnitentia reparari Baptismum (à quo excidunt, qui excommunicari ab Ecclesia merentur) boni isti interpretes ad suam impietatem trahunt.*

RESPONDEO, ipsa similitudo tabulæ naufragij, qua tot in locis S. Hieronymus vitur, satis apertè docet, toto cœlo, vel potiùs mari, aberrare Calvinum. Nam si Hieronymus significare vellet, Pœnitentia reparari Baptismum; non diceret, Pœnitentiam esse tabulã post naufragium, sed scapham, qua rediretur ad nauim. Neque enim eiusmodi tabulas, qui in discrimine vitæ versantur, arripere solent, ut per eas ad nauim redeant, quam fractam esse sciunt: sed ut quoquo modo, licet ægrè atque incommodè, ad litrus enatare queant. Sic enim explicat S. HIERONYMVS similitudinem illam in epistola ad Sabinianum: *Quòd si, inquit, nec sic Pœnitentiam vult agere, & fracto nauigio, tabulam per quam saluari poterat, non retentat; cogor dicere, &c.*

TERTIO, à testimonio Scripturæ & veteris Ecclesiæ, argumentum ducit his verbis: *Aptissime dixeris, si Baptismum vocaueris Pœnitentia Sacramentum, cum in confirmationem gratia, & fidei sigillum, iis datus sit, qui Pœnitentiam meditantur. Quod ne commentum esse nostrum putes, praterquam quod Scriptura verbis conforme est, apparet in veteri Ecclesia fuisse peruulgatũ instar certissimi axiomatis. Nam in libello de fide ad Petrum, qui Augustino inscribitur, Sacramentum fidei, & Pœnitentia dicitur. Et quid ad incerta confugimus? quasi verò apertius quispiam requirendum sit, quàm quod recitat Euangelista, Ioannem predicasse Baptismum Pœnitentia in remissionem peccatorum.*

RESPON-

RESPONDEO, Pœnitentiam quandam ante Baptismum necessariam esse, & rursus aliam ante reconciliationem, quæ post Baptismum datur; extra controuersiam est. Nam de prior legimus, Actor. 2. *Pœnitentiam agite, & baptizetur unusquisque uestrum.* De posteriore Actor. 8. *Pœnitentiam age ab hac nequitia tua:* alloquitur enim S. Petrus Simonem Magum iam baptizatum. Probandum itaque Caluino fuerat, Baptismum dari in sigillum fidei, iis qui Pœnitentiam meditantur post Baptismum; aut eius Pœnitentiæ, quæ post Baptismum agitur, Sacramentum appellari: quod cum non fecerit, nihil omninò fecit. Nam in lib. de fide ad Petrum, cap. 30. Baptismus vocatur Sacramentum fidei, & Pœnitentiæ, non cuiuscunque, sed eius quæ ante Baptismum agi debet. Et in Euangelio Marci cap. 1. & Lucæ cap. 3. vocatur Baptismus Ioannis, non autem Baptismus Christi de quo agimus, Baptismus Pœnitentiæ: neque dicebatur Baptismus Pœnitentiæ in remissionem peccatorum, is quem Ioannes prædicabat; quia pœnitentibus peccata remitteret, sed quia ad Pœnitentiam prouocabat, quam Pœnitentiam qui agerent ut par erat, remissionem peccatorum obtinerent. Itaque Baptismus Ioannis Pœnitentiam pariebat, Pœnitentia remissionem; Christi verò Baptismus non Pœnitentiam gignit, sed per Pœnitentiam præparatos à peccatis purgat, eosque renouat, & regenerat: & idè in Scripturis Baptismus Ioannis passim appellatur Baptismus Pœnitentiæ, quia ad Pœnitentiam inuitabat, Matth. 3. Marc. 1. Luc. 3. Actor. 13. & 19. Christi verò Baptismus, non Pœnitentiæ Baptismus, sed lauacrum regenerationis & renouationis dicitur, Tit. 3. Ephes. 5. Vide plura de hac re in lib. de Baptismo, cap. 23.

CAPVT XV.

De partibus essentialibus Sacramenti Pœnitentiæ.

DEMONSTRAVIMVS hætenus, Pœnitentiam Sacramentum esse verè proprieque dictum, atque etiam à Sacramento Baptismi distinctum: nunc de partibus eius disputare incipiemus.

Tribus